

คำนำ

การชุมนุมสาธารณะเป็นสิทธิเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๖๑ ซึ่งสิทธิดังกล่าวจะกระทำมิได้หากการชุมนุมนั้นอยู่ในความสงบ และปราศจากอาวุธ อย่างไรก็ตามถึงแม้ว่ากลุ่มประชาชนยังคงดำรงใช้สิทธิในการชุมนุมด้วยความสงบและปราศจากอาวุธแล้ว แต่รัฐยังคงใช้เครื่องมือทางกฎหมาย เพื่อต้องการเพิ่มโทษทางอาญาเกินกว่าเหตุแก่ผู้ชุมนุมดังกล่าว หรือใช้เจ้าหน้าที่ของรัฐสร้างสถานการณ์เพื่อใช้เป็นข้ออ้างในการใช้กฎหมาย หรือใช้กำลังเข้าสลายการชุมนุม ก็ย่อมเท่ากับว่าสิทธิการชุมนุมนั้นดังกล่าวไม่ได้รับความคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญ ซึ่งหากปล่อยให้รัฐใช้อำนาจโดยไม่สมควรแก่เหตุย่อมจะส่งผลเสียหายต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน และอาจทำให้รัฐบาลสูญเสียอำนาจได้ในที่สุด ทั้งนี้ ปัจจัยสำคัญที่สุดปัจจัยหนึ่งคือการที่ประเทศไทยยังไม่มีกฎหมายเกี่ยวกับการชุมนุมสาธารณะเป็นการเฉพาะ

การศึกษาเรื่อง สิทธิการชุมนุมและการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับการชุมนุมสาธารณะครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาองค์ความรู้เกี่ยวกับสิทธิในการชุมนุม และกฎหมายที่ใช้ในการบริหารราชการในการควบคุมการชุมนุม เพื่อประโยชน์ในการปรับบทบัญญัติของกฎหมาย และเป็นแนวทางการใช้อำนาจของฝ่ายบริหารในการควบคุมการชุมนุมในระดับที่เหมาะสม และเพื่อนำไปเสนอแนะเป็นมาตรการในการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมการชุมนุมสาธารณะให้เหมาะสมกับสถานการณ์การชุมนุมสาธารณะในประเทศไทย

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า การศึกษาวิจัยครั้งนี้ จะสามารถนำมาปรับใช้เพื่อเป็นแนวทางการใช้อำนาจของฝ่ายบริหารในสถานการณ์ฉุกเฉินในระดับที่เหมาะสมกับสถานการณ์การชุมนุมสาธารณะในประเทศไทยต่อไป

(นายเดชธร เทวเดช)

นักศึกษาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร

หลักสูตร วปอ. รุ่นที่ ๕๔

ผู้วิจัย